

EM ĐI THIÊN CỔ BUỒN NGƠ NGÁC.

(Tâm Bút)

□

Đêm nay rằm. Phở khuya êm ả.

Tôi rời giường, pha trà độc âm, ngồi vào bàn viết, quạnh quẽ nhưng dạt dào ý tứ. Những tách trà nóng tạo nên cảm giác tỉnh táo sáng suốt. Nhưng tôi thích lơ mơ như khi say hơn. Ưu phiền nhiều quá, bàng hoàng như sự thật quá cũng buồn! Điều thích thú nhất là đừng xác định chi cả. Cứ mặc tâm hồn chìm đắm theo vũng sáng chan hòa thì hơn.

“Trăng! Trăng! Trăng!

Là trăng, trăng. Trăng

Ai mua trăng tôi bán trăng cho

Không bán đoàn viên, ước hẹn hò

Bao giờ đâu Trạng vinh quy đã

Anh lại đây tôi thôi chữ thơ” (Thơ Hàn Mặc Tử)

Trước cửa nhà tôi có trồng một cây *walnut*. Dưới ánh trăng, những tàng lá cũng vẽ trên mặt nhựa đường những mẫu hình gãy nét. Không dung, tôi lặng cả người. Khung cảnh làm gợi lên trong óc nhiều hình ảnh cũ càng xa lắt.

Ồi! Thật lâu rồi, mọi sự chừng như bị vùi sâu dưới bờ quên lãng, nào dè một thoáng thật nhanh, chúng vẫn tỏ nên được một thứ uy quyền, buộc tôi phải đối diện:

“Ánh trăng và cây ổi xẻ thời niên thiếu của em tôi.”

Tôi nhắm mắt, nghe tan loãng từ từ trong kỷ niệm; những kỷ niệm đậm nét như những nhát dao tàn bạo chém lên thân xác. Những kỷ niệm không chút biến thể bởi mãnh lực thời gian, cơ hồ mới chỉ xảy ra ngày hôm qua!

“Em đi thiên cổ buồn ngơ ngác

Sóng vỗ trùng khơi lạnh chôn vè”.

(thơ TNH)

Ngồi một mình trong đêm vắng, khối tâm hồn như chực nát ra thành từng mảnh nhỏ. Tôi vẫn có thói quen ngủ muộn và thường thức giấc giữa đêm. Những khi thâm canh trở mộng, thấy chia lìa trong giấc mơ phùng ngộ vừa đứt đoạn, lòng không khỏi bàng hoàng khi nhìn rõ con người mình, nhìn rõ sự thật mình hằng chối bỏ.

Tại sao chỉ đến rằm, trăng mới tròn và sáng? Tôi nghĩ, trăng cũng giống như tâm hồn tôi, một tháng có đôi ngày khùng hoảng. Như đêm nay. Ánh trăng tỏa ra những luồng sáng nhòa phai cô tịch. Chiếc màn mỏng xô lệch theo từng cơn gió lùa qua khe cửa. Căn nhà đậm rộng hẫng. Mọi thứ kỷ niệm hiện nguyên hình dáng cũ. Nỗi trống vắng phủ đầy tâm thức.

*“Trăng cổ độ hết vương càn trúc
Hẹn đoàn viên, tình thực chiêm bao
Đêm nay lại giống đêm nào
Nhấp xong chung rượu buồn vào tận gan.”*

Đêm nay, tôi chỉ uống trà. Từng ngụm trà chui vào gan ruột vẫn không kém phần cay xé như từng sợi rượu. Tâm trạng thật lung linh, nổi hao hụt gập ghềnh, nhưng tôi vẫn không muốn định lượng để lỡ khi rót xuống con hổ, còn bò lên được khoảng cao, đứng che mắt nhìn ai đó với nụ cười nở bùng, đôi tay giang rộng.

Ý nghĩ có thể lệch lạc, nhưng chắc chắn một điều rằng tôi chỉ thích ướp cuộc đời mình ngát hương thơm kỷ niệm. Với kỷ niệm, tôi rất trân trọng và thường có thói quen quay mặt vào vách, ôn lại trước khi ngủ mỗi đêm, hầu mang luôn vào giấc điệp những ý tưởng dịu dàng nồng ấm.

*“Cho tôi lại ngày nào
Trăng lên bằng ngọn cau
Me tôi ngồi khâu áo
Bên cây đèn dầu hao...”*

Ngồi nhìn trăng hắt vào khung cửa những đọt sáng hao gầy mềm mỏng, tôi lảm nhảm hoài trong miệng bài *La Belle Dame sans Merci*. Bài thơ, tôi đọc nhiều lần. Đêm nay đọc lại, vẫn thấy hay như thường. Lời thơ của quý, mỗi chữ là một giọt máu chứa chan.

Tôi yêu John Keats vì ông đã chết năm 26 tuổi, cũng vì bài *La Belle Dame sans Merci* héo úa, xanh xao!

Quả tình, sự thanh thản thường khi lúc thức khuya, tôi tìm không thấy. Tôi chỉ mong bỏ tay trong túi, đi vòng vòng đầu đó để đập đổ ý tưởng ma quái cứ lan man hoài trong óc. Đi, và chẳng cần bận tâm đến điều gì khác khi trong tim đang có một cơn bão làm liệt tê ý nghĩ. Cơn bão rút, rét muốt và thô lương tàn tệ.

*“Sao tên sông lại là Thương
Để cho lòng ta nhớ?
Người xưa bảo đây đôi dòng lệ nhỏ
Những xuôi buồn gửi tới mệnh mang (...)
Mưa chiều nắng rạng
Đã bao năm?”*

*Nỗi đau cũ thật không cùng
Sông cũng thành nước mắt ...”*
(thơ Lưu Quang Vũ).

Tắt đèn, níu tóc dày vò tâm hồn, vẫn cảm tưởng như đang bị bủa vây, theo dõi. Những hơi thuốc liên miên phà khói chẳng giúp cho tâm hồn dịu xuống ở một điểm cần thiết để tìm ra được “đạo.”

Tôi đã mất nhiều quá, thật vô duyên, khoảng thời gian đi tìm cái qua rồi lẫn cái chưa tới...

Rõ ràng có sự gì như đang vỡ khóc: nỗi trống vắng, niềm đau êm ả sắc như lưỡi *lame* bất kham nằm trong tay một tên ưa nghịch dao.

*“Nhưng sao trong buổi xuân xanh ấy
Xuống tóc, em trắng xóa theo mây
Theo mây rồi biết giạt phương nào?
Lòng ta rồi xảy bước nơi nao?
Con trăng thơ dại chưa đầy tuổi
Đêm qua tự vẫn đáy sông Hằng.”*

Mùa trăng này, mùa trăng sau, hết mọi mùa trăng, nỗi cô đơn của chị Hằng vẫn còn luôn đầy ắp. Mấy chục năm rồi trôi đi, cô bé 13 tuổi thấy chưa biến dạng. Tôi vẫn yêu chị Hằng, yêu nỗi cô đơn của chị, nguyên vẹn như thời tuổi nhỏ.

*“Không biết đêm nay trăng nhớ ai
Mà buồn đượ lạnh suốt đêm dài
Trông chừng quanh quẽ mệnh mông quá
Như trái u hoài muôn dặm khơi.”*

Tôi mơ mộng nhiều quá. Mà cuộc đời đâu lúc nào đem được cho con người những điều mơ mộng? Càng yêu chị Hằng, tôi càng thấy sầu chất ngất.

*“Sầu lên chất ngất một ngày
Sa mùa tháng Chạp sau này còn rơi.”*

Dẫu sao cũng còn một khoảng không gian gần gũi cho tôi chạy trốn những suy tưởng ngất nghèo đang muốn thúc đẩy tâm hồn xuống tận mép bờ hụt hẫng: “Cái bàn viết, ngọn đèn vàng ấm”.

Có lẽ là như thế.

Tôi nghiêng tai lắng nghe từng tiếng động nhỏ chung quanh. Mọi sinh hoạt đã từ lâu ngừng lắng. Trong trợn khu phố, chắc chỉ còn mình tôi chưa ngủ? Thức khuya, vừa uống trà vừa phì phèo điều thuốc, vừa viết lan man không chủ đề giới hạn, thỉnh thoảng vén màn cửa sổ, lắng tâm hồn nhìn trăng, nghe ngóng từng bước nhẹ của thời gian trôi đi, của kỷ niệm trở về, thật thích! Tôi cũng đang lội trong giòng thời gian, nhưng ngược hướng.

“U cư sâu cực hốt truy hoan”

(Ở chốn buồn, sâu quá đến độ bỗng thấy vui!)

Hai trăm năm xưa, Nguyễn Du quả có lý lạ kỳ!

□